

6.19 Teemaopinnot

Teemaopinnot ovat eri tiedonaloja yhdistäviä opintoja. Ne eheyttävät opetusta ja kehittävät opiskelijoiden taitoja hahmottaa ja ymmärtää yksittäistä oppiainetta laajempia kokonaisuuksia. Teemaopintojen keskeisenä tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia usean eri oppiaineen tietojen ja taitojen yhdistämiseen ja soveltamiseen. Teemaopintojen tavoitteet ja sisällöt tarkennetaan ja konkretisoidaan opetussuunnitelmassa.

Opetuksen tavoitteet

Teemaopintojen tavoitteena on, että opiskelija

- rohkaistuu etsimään eri tieteen- ja taiteenalojen keskeisten käsitteiden ja näkökulmien välisiä yhteyksiä ja muodostaa niiden pohjalta kokonaisuuksia
- hahmottaa ongelmia, ilmiöitä tai kysymyksiä sekä innostuu etsimään niihin ratkaisuja yksin ja yhteistyössä muiden kanssa
- hyödyntää eri aloilta hankkimiaan tietoja ja taitoja
- hakee informaatiota eri lähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta
- soveltaa osaamistaan ja kehittää tieto- ja viestintäteknologisia taitojaan käytännön toiminnassa
- työskentelee tavoitteellisesti ja toimii rakentavasti ryhmän jäsenenä.

Arviointi

Teemaopintojen arviointi perustuu opiskelijan taitoihin hakea tietoa, arvioida ja soveltaa sitä sekä tuottaa luotettavien lähteiden pohjalta jäsentyneitä kokonaisuuksia. Olennaisia arvioinnin kohteita ovat opiskelijan taidot arvioida kriittisesti tietolähteitä sekä ymmärtää eri tietojen ja taitojen välisiä yhteyksiä. Työskentelyn arviointi kohdistuu sen tavoitteellisuuteen ja suunnitelmallisuuteen. Opiskelijoille annetaan ohjaavaa palautetta myös vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoista sekä työvälineiden käytöstä. Teemaopintojen arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

1. Monitieteinen ajattelu (TOS01)

Kurssin tavoitteena on tarjota tilaisuuksia ajattelun taitojen kehittämiseen laaja-alaisesti ja oppiainerajat ylittävästi. Opiskelijat oppivat hahmottamaan eri tieteen- ja taiteenalojen välisiä yhteyksiä sekä niiden keskeisten periaatteiden ja käsitteiden vuorovaikutusta yhtä tiedonalaan laajemmissa kokonaisuuksissa. Kurssin aikana opiskelijat kehittävät kriittistä ja luovaa ajatteluaan itsenäisesti ja yhteistoiminnassa muiden kanssa. He analysoivat ja arvioivat erilaisia käsitejärjestelmiä ja näkökulmia ja käyttävät niitä johtopäätösten ja ratkaisujen tekemiseen. Kurssin keskeiset sisällöt valitaan vähintään kahdesta eri oppiaineesta tai aihekokonaisuudesta.

Ympäristö ja energia

Mahdolliset oppiaineet: matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maatiiede, englanti.

Kohderyhmä: soveltuu kaikille vuositasoille.

Sisällöt sovitaan kurssin alkaessa. Sisältöjä voivat olla esimerkiksi:

- ilmastonmuutos
- vesi (puhdas vesi, vesivarannot, veden analysoiminen, Itämeri, energian tuottaminen)
- energian tuottaminen (aurinkoenergia, maalämpö, tuulivoima, fossiiliset polttoaineet)
- energiavarat
- energian säästäminen

Tavoitteena on oppia:

- luonnontieteellisen tutkimuksen teon periaatteet: tutkimuksen suunnittelu
- mittausten tekeminen, mittaustulosten käsittely, tulosten analysointi
- tulosten raportointi: työselostuksen tekeminen sisältäen taulukkolaskentaa
- graafeja sekä kuvia
- tiedon hakua ja luotettavuuden arviointia

Arviointi: Suoritusmerkintä.

2. Tutkiva työskentely teknologialla (TOS02)

Tieto- ja viestintäteknologian kurssin tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja esittää yksin tai yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa johonkin ilmiöön tai aihepiiriin liittyvän dokumentoidun projektin, tutkielman, keksinnön tai muun tuotoksen. Samalla hän kehittää osaamistaan tieto- ja viestintäteknologiassa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa tilaisuuksia oppiainerajat ylittävään työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kurssin keskeisillä sisällöillä on yhteys kahden tai useamman eri oppiaineen tietoihin ja taitoihin sekä aihekokonaisuuksiin.

Kulttuurintuntemuksen kurssi

Suomen taiteen kultakausi ja sen suuret nimet, muun muassa Järnefeltit, Gallen-Kallela, Sibelius, Erkon veljekset ja Leino. Tällä kurssilla tutustutan heihin ja heidän aikakauteensa: millainen oli aika, jossa he elivät, millaisia he olivat ihmisinä, mitä heidän teoksensa kertovat, ja miten he muokkasivat kansallista identiteettiä?

Kurssi rakentuu retkien, vierailijoiden esitysten ja opiskelijoiden omien esitysten pohjalle. Tulokset esitetään monimediaisena tuotoksena ja julkaistaan koulun viestintä- ja sosiaalisen median kanavilla.

Arviointi: Suoritusmerkintä.

3. Osaaminen arjessa (TOS03)

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Hän saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin kurssin tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen.

Kansalaistaidot

Opiskelija kerää kurssipassiin merkintöjä kurssin suorittamiseksi. Kurssi voi koostua alla olevista koulun tarjoamista osioista ja/tai koulun ulkopuolisesta toiminnasta.

Arviointi: Suoritusmerkintä.

Ajokortti (1/3-kurssi)

Lukion opiskelija voi hyväksilukea ajotutkinnon teoriaopetuksen osaksi koulun Kansalaistaidot-kurssia. Ajo-opetuksen teoriaosuuden hyväksilukuun vaaditaan kopio ajokortista.

Hygieniapassi (1/3-kurssi)

Tavoitteet Elintarvikehygieniakoulutuksella lakisääteinen osaamistodistus sekä hygieniatietouden lisääminen.

Keskeiset sisällöt

- lainsäädäntö
- omavalvonta
- mikrobiologian perustiedot
- henkilökohtainen hygienia
- puhtaanapito
- riskikartoitus
- yleisimmät ruokamyrkytyksen aiheuttajat
- ruokamyrkytysten estäminen
- hygieeniset työtavat

Osaamistesti.

Työturvallisuuskortti (1/3-kurssi)

Koulutuksen sisältö

- yhteinen työpaikka
- yhteinen turvallisuus
- perehdyttäminen
- turvallinen työpäivä yhteisellä työpaikalla
- onnettomuustilanteissa toimiminen

Tentti Tentin hyväksyttävästä suorittamisesta myönnetään työturvallisuuskortti, joka on voimassa viisi vuotta. Työturvallisuuskorttijärjestelmästä vastaa Työturvallisuuskeskus.

Lavastetyöpaja (1/2– kurssi)

Kurssilla suunnitellaan ja rakennetaan lavasteet vanhojenpäivän tanssiaisiin ja tarvittaessa koulun muihin tilaisuuksiin.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokemusta yleisötapahtuman tunnelman luomisesta ja suuren tilan erityisvaatimuksista
- kehittää materiaalituntemustaan ja kädentaitojaan
- harjaantuu yhteissuunnitteluun ja vastuullisuuteen ryhmätyössä.

Vanhojen tanssien videointi (1/2–kurssi)

Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan vanhojentanssien iltanäytöksen videointi, leikkaus ja tallenteen jakelu. Kurssille ei voi osallistua henkilö, joka tanssii itse.